

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

สุริยัน ทรัพย์ผล^{1*}

รับบทความ: 6 สิงหาคม 2568
แก้ไขเสร็จ: 29 กันยายน 2568
ตอบรับบทความ: 20 ตุลาคม 2568

^{1*}โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร
*ผู้นิพนธ์หลัก E-mail: tam_ku57@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย มีขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ของการจัดการศึกษาในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน 1.1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนได้เสียทางการศึกษา จำนวน 13 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์การสนทนากลุ่ม 1.2) การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.82 - 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน (3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ จากประชากรทั้งหมด ครูจำนวน 14 คน และนักเรียน จำนวน 122 คน ในปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบบันทึกคะแนน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน (4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบ จาก ครู จำนวน 14 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) คุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัย และการวัดประเมินผล ทั้ง 4 ด้าน จำเป็นต้องวัดประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงสถานการณ์ดังกล่าว การจัดทำโครงการและกิจกรรมพัฒนา ควรจัดประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้เชิงรุก ในระดับประถมศึกษาควรยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้นในทุกระดับชั้น และแนวคิด LMPLo มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ (Leadership: L) 2) การบริหารสถานศึกษา (Management: M) 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) และ (4) องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) (2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการ เป็นพฤติกรรมกรรมการบริหารที่สร้างความมั่นคงในสถานศึกษา 2) วัตถุประสงค์ เป็นการสร้างศักยภาพของผู้บริหารทั้งในด้านวิชาการ และการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน 3) เนื้อหา เป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา 4) วิธีดำเนินการ เป็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา 5) กลไก เป็นการดำเนินงานร่วมกันของแนวคิด LMPLo และ 6) การวัดและประเมินผล เป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตที่เชื่อมโยงกันเพื่อขับเคลื่อนการบริหารอย่างเป็นระบบ และผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า 1) ระดับชั้นปฐมวัยมีพัฒนาการที่สูงขึ้น 2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 3) ผลการประเมิน RT มีค่าเฉลี่ยมากกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ ผลการทดสอบ NT มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และผลการทดสอบ O-NET มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และสูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา 4) ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 6) ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 7) นักเรียนได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่การศึกษา 8) ครูได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ 9) ชุมชนได้รับรางวัลระดับในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และ 10) โรงเรียนได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ และ 4) ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.71 ส่วนรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง ครบคลุม ด้านความ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.80, 4.72, 4.68 และ 4.64 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพื้นที่ทางการศึกษา, รูปแบบการบริหารสถานศึกษา, คุณภาพผู้เรียน

DEVELOPMENT OF A SCHOOL MANAGEMENT MODEL BASED ON THE LMPLo CONCEPT TO ENHANCE LEARNER QUALITY DURING THE EDUCATIONAL RECOVERY PHASE: A CASE STUDY OF CHUMCHON BANNONGWAENGNOI PRIMARY SCHOOL

Suriyan Sapphol ^{1*}

^{*1} Chumchon Bannongwaengnoi primary school, Mukdahan Primary Educational Service Area Office ²

^{*}Corresponding Author E-mail: tam_ku57@hotmail.com

Received: August 6, 2025

Revised: September 29, 2025

Accepted: October 20, 2025

Abstract

This research aimed to develop a school management model based on the LMPLo concept to enhance learner quality during the educational recovery phase at Chumchon Bannongwaengnoi primary school. The study employed a multi-phase methodology consisting of four key stages: 1) Study of the current conditions and components of the educational management model during the recovery period, divided into sub-processes: (1) a document and literature review, and a focus group discussion with 13 purposively selected educational stakeholders, analyzed through thematic synthesis; and (2) a survey using a 5-point Likert scale questionnaire with reliability coefficients ranging from 0.82 to 0.93. Data were analyzed using descriptive statistics, confirmatory factor analysis (CFA), and structural equation modeling (SEM). 2) Model Construction and Quality Validation The proposed model was reviewed through an expert seminar involving 8 purposively selected specialists. The validation instrument assessed model appropriateness, with results analyzed using descriptive statistics, 3) Model Implementation and the model was trialed with a total population of 14 teachers and 122 students during the 2023 academic year. Effectiveness was evaluated using score recording tools and descriptive statistical analysis. 4) Model Evaluation and Refinement Feedback was collected from 14 teachers and 8 school board members, selected purposively. Data were analyzed using content analysis and basic statistics to refine the model.

The findings revealed that 1) early childhood learner assessment must reflect authentic conditions, and development activities should emphasize active learning experiences. At the primary level, academic achievement should be elevated across all grades. The LMPLo framework comprises four dimensions: Leadership (L), Management (M), Participation (P), and Learning Organization (Lo). 2) The developed model consists of six components: (1) Principle refers to management behaviors that ensure school stability; (2) Objectives refers to developing administrators' academic and strategic capabilities; (3) Content refers to the administrators' roles in improving student quality during the recovery period; (4) Implementation refers to strategies and actions for student development; (5) Mechanism refers to the integration of LMPLo components; and (6) Evaluation refers to integrated input, process, and output factors that drive systematic management. The model's suitability was confirmed at 100%. and Expert validation confirmed the model's full appropriateness (100%). 3) implementation showed significant improvements: early childhood development increased; academic achievement in grades 1–6 improved; RT scores exceeded district and national averages; NT and O-NET scores rose; reading, analytical thinking, writing, key competencies, and desirable traits all improved. Students, teachers, the community, and the school received awards at both district and national levels. And 4) The results of the manual development indicated that the overall appropriateness was rated at the highest level, with a mean score of 4.71 When analyzed by aspect, all components were also rated at the highest level; Feasibility (mean = 4.80), Accuracy (mean = 4.72), Comprehensiveness (mean = 4.68) and Usefulness (mean = 4.64)

Keywords: Education Recovery, Educational Management model, Learner Quality

ความสำคัญและปัญหา

สถานการณ์ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2564 มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประเทศไทยได้มีการปิดโรงเรียนทั่วประเทศ และมอบหมายให้โรงเรียนเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป ตามความเหมาะสมของแต่ละภูมิภาค จึงทำให้เด็กไทยสูญเสียโอกาสการเรียนรู้ ทำให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ สุขภาพร่างกาย สภาวะจิตใจ และโอกาสของเด็กในอนาคต จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ยังคงเป็นปัญหาในอนาคตไปอีก 3 ปีข้างหน้า คือในช่วงปีการศึกษา 2564 ถึงปีการศึกษา 2567 (แผนกลยุทธ์ กสศ. 2564-2567) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และประเด็นที่ต้องพิจารณาที่สำคัญคือ การฟื้นตัวทางการศึกษา (Educational Recovery) การฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ถดถอยเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กได้อย่างครอบคลุมได้นั้น ต้องทำเป็นรายบุคคล เนื่องภาวะการถดถอยของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน (วิจารณ์ พานิช, 2565)

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 2 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสถานศึกษาที่ประสบภาวะวิกฤติเช่นเดียวกับทุกโรงเรียน จากการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ คือ 1) การเรียนแบบ On-site 2) การเรียนแบบ On-Air 3) การเรียนแบบ Online 4) การเรียนแบบ On-demand และ 5) การเรียนแบบ On-hand (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) การจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ยังมีข้อจำกัดในหลายประเด็นที่เป็นปัญหา ในด้านความพร้อมของครอบครัว ความพร้อมของผู้เรียน ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนแบบ Online เป็นต้น สอดคล้องกับการรายงานขององค์การ UNESCO (Global Education Coalition, 2020) ได้สรุปถึงผลกระทบจากการปิดโรงเรียน ดังนี้ 1) ผลกระทบต่อการเรียนรู้ 2) วิกฤติภาวะเครียดและเกิดสับสนกับรูปแบบการสอนและเปิดปิดของโรงเรียน 3) ครอบครัวไม่พร้อมต่อการเรียนทางไกลหรือที่บ้าน 4) ความพร้อมในการดูแลเด็ก 5) เด็กขาดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในสังคม

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อยใช้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Online ผสมผสานกับการเรียนรูปแบบ On-hand ซึ่งยังพบว่า ยังมีข้อจำกัด ในด้านความพร้อมของครอบครัวนักเรียน อุปกรณ์การสื่อสารและบุคลากร จึงทำให้นักเรียนสูญเสียโอกาสในการเรียนรู้ และทำให้เกิดภาวะความรู้ถดถอย สอดคล้องกับการรายงานของสถาบันต่าง ๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการปิดโรงเรียน ทำให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ สุขภาพร่างกาย สภาวะจิตใจ และโอกาสของนักเรียนในอนาคต

จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียน เป็นความท้าทายของผู้วิจัยอย่างยิ่ง ที่ต้องนำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดค้นและปรับเปลี่ยน การบริหารจัดการสถานศึกษาในช่วงการฟื้นตัวทางการศึกษา สร้างวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้คิดค้นและปรับเปลี่ยน ด้วยการนำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ในการนำมาใช้ในการพัฒนาและกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ที่ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ (Leadership: L) ศึกษาจากแนวคิด Manz & Sims (1989), Supovitz & Poglingo (2001), MacNeill, et. Al. (2003) 2) การบริหารสถานศึกษา (Management: M) ศึกษาจากแนวคิด Smith et al. (2018) 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) ศึกษาจากแนวคิด Epstein (2018) และ 4) องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) ศึกษาจากแนวคิด Senge (2006)

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งจากงานวิจัยในครั้งนี้ ที่ได้จากการคิดค้นและปรับเปลี่ยนในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย จะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ได้ใช้เป็นรูปแบบในการบริหารสถานศึกษาของตนเอง ในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวน้อย

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวน้อย

4. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวน้อย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แยกเป็นประเด็นดังนี้

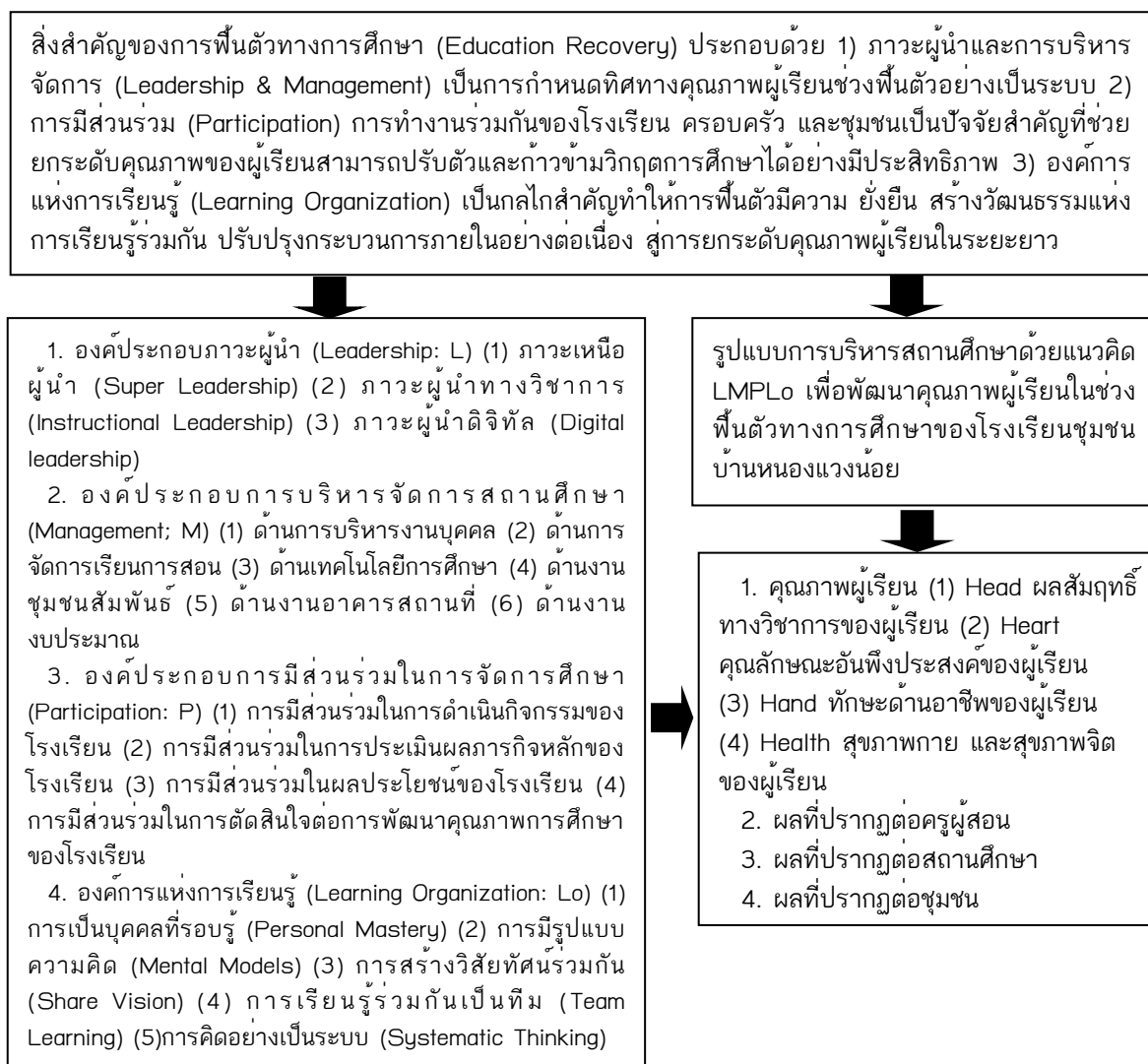
1. แนวคิดคุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้เรียนมีทั้งตัวบ่งชี้เชิงปริมาณและตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณเป็นสิ่งที่ใช้กันมากในระยะแรก โดยเน้นปริมาณและชนิดของข้อมูลที่สามารถรวบรวมได้ง่าย เช่น ผลการเรียนรู้ของนักเรียน อัตราการคงอยู่ในโรงเรียน อัตราสำเร็จทางการศึกษา สัดส่วนครูต่อนักเรียน เป็นต้น จากการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การใช้ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ เนื่องจากจุดเน้นในการประเมินจึงเริ่มเปลี่ยนมาใช้ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลโรงเรียนเชิงคุณภาพร่วมด้วย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วัดคุณภาพผู้เรียนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในระดับปฐมวัย พิจารณาจากมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านพัฒนาการด้านอารมณ์ ด้านพัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ในระดับขั้นพื้นฐาน พิจารณาจากมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้นคุณภาพผู้เรียนจึงประกอบด้วย 1) ด้าน Head คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) ด้าน Heart คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) ด้าน Hand คือ ทักษะด้านอาชีพของผู้เรียน และ 4) ด้าน Health สุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

2. แนวคิดองค์ประกอบของการบริหารในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา องค์ประกอบของการบริหารในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ดังนี้ 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) เป็นพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นแกนนำในการประยุกต์ใช้ และนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยี ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการนำมาซึ่งคุณภาพของผู้เรียน มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะเหนือผู้นำ (Super Leadership) 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) และ 3) ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital leadership) (Manz & Sims (1989), Dimmock & Walker (2005) Supovitz & Poglingo (2001)) 2) องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management: M) เป็นกระบวนการบริหารระบบสังคมในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการบริหารงานบุคคล การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัล งานชุมชนสัมพันธ์ งานอาคารสถานที่ และงานงบประมาณ โดยเฉพาะ การบริหารงานบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคิด การเรียนรู้ การสื่อสาร และการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดของสถานศึกษา (Hoy, Wayne K. & Cecil G, Miskel (2001), Hersey, P., Blanchard (1988), Smith et al. (2018)) 3) องค์ประกอบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) เป้าหมายหลักของการพัฒนาโรงเรียนในยุคใหม่ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (Epstein (2018), Yadav (1980) United Nations (1981)) 4) องค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) เป็นการทำงาน ที่ระดมสรรพกำลังจากบุคลากรทุกคนในองค์กร ผสมกับการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและมีความคิดริเริ่มที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการผลิตผลงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) การมีรูปแบบความคิด 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Senge, 2006)

3. แนวคิดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร คือการสร้างรูปแบบที่มาจากกรอบแนวคิดพื้นฐานที่รวบรวมมาจาก แนวคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลอง ที่เป็นความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ประกอบด้วยอะไร และจำนวนเท่าใด เป็นตัวกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบนั้น ๆ ที่ประกอบไปด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) กลไกของรูปแบบ และ 6) การประเมินรูปแบบ

4. แนวคิดการประเมินรูปแบบ การประเมินรูปแบบ คือกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิผลของรูปแบบทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อยืนยันความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทฤษฎีใหม่

หรือปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เนื่องจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน การประเมินและตรวจสอบรูปแบบ มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเป็นไปได้ เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง 2) ด้านความเป็นประโยชน์ เป็นการประเมินการสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 3) ด้านความเหมาะสม เป็นการประเมินความเหมาะสม ทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา และ 4) ด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง (Madaus, Serivan & Stufflebeam, 1983) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) การวิจัยเอกสาร (Document research) และ 2) การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลจากการศึกษาการวิจัยเอกสาร (Document research) ประกอบด้วย 1) แบบฟอร์มบันทึกข้อมูล จากเอกสารสิ่งพิมพ์ 2) แบบฟอร์มบันทึกเนื้อหาสาระจากเอกสารงานวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ประกอบด้วย 1) แนวข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) 2) แบบสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนได้เสียทางการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ทำหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีและผู้ที่มีส่วนได้เสียทางการศึกษาของโรงเรียน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
3. ดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง ในวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ณ ห้องประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย จังหวัดอุดรธานี เวลา 09.00-12.00 น.
4. ทำการบันทึกข้อมูลโดยการถอดข้อความจากเครื่องบันทึกเสียง และข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการสนทนากลุ่ม และสรุปผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย และนำข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย และผู้มีส่วนได้เสียทางการศึกษาของโรงเรียน และข้อมูลฉันทามติ ในการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์ร่วมกัน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำมาสร้างข้อสรุป

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ในการศึกษาองค์ประกอบ ตามแนวคิด LMPLo

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม ด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วยหลัก 4H ได้แก่ 1) Head ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) Heart คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) Hand ทักษะด้านอาชีพของผู้เรียน และ 4) Health สุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้เรียน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (Super Leadership) 2) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) และ 3) ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital leadership)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถาม องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management: M) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานบุคคล 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านเทคโนโลยีการศึกษา 4) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ 5) ด้านงานอาคารสถานที่ และ 6) ด้านงานงบประมาณ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถาม องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน 2) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและภารกิจหลักของโรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของโรงเรียน และ 4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ฉบับที่ 5 แบบสอบถาม องค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ (Personal Mastery) 2) การมีรูปแบบความคิด (Mental Models) 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision) 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) และ 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic Thinking)

ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 246 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ในการขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารศึกษาในสังกัด

2. จัดส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ในเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม 2564 จำนวน 246 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 246 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ด้านคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management: M) องค์ประกอบความร่วมมือในการจัดการศึกษา (Participation: P) และองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

3. วิเคราะห์หาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร คุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management: M) องค์ประกอบความร่วมมือในการจัดการศึกษา (Participation: P) และองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model) ตัวแปรรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

ยกกรารรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย โดยนำผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model) จัดทำเป็นรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติ ในการนำรูปแบบไปใช้

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. แบบตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อยที่ได้จากโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model)

2. แบบตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคู่มือ ในประเด็นความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือในลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษาในคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน 8 ท่าน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันที่ 7 มกราคม 2565 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมเสมาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อคิดเห็นจากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ ตามประเด็นการสัมมนา การสรุป การอภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ

3. รวบรวมข้อมูลการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

4. ปรับปรุงรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วง
 พื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทาง
 การศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ตลอดปีการศึกษา 2566

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ใช่วิชาการ
 ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 แบบบันทึกผลการทดสอบระดับชาติ RT, NT และ O-NET ในปีการศึกษา 2566

2. แบบบันทึกผลที่ปรากฏต่อครูผู้สอน ผลที่ปรากฏต่อสถานศึกษา และผลที่ปรากฏต่อชุมชน ในปีการศึกษา
 2566 หลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo

ประชากร

ศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 2 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนชุมชนบ้าน
 หนองแขวงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน และนักเรียน
 ระดับชั้นอนุบาล 2 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 122 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทาง
 การศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) Head ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) Heart คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
 ผู้เรียน 3) Hand ทักษะด้านอาชีพของผู้เรียน 4) Health สุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้เรียน 5) ผลที่ปรากฏต่อ
 ครูผู้สอน 6) ผลที่ปรากฏต่อสถานศึกษา และ 7) ผลที่ปรากฏต่อชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ปีการศึกษา 2566 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2566 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่า
 ร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพ
 ผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

1. การปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 กับครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา หลังการใช้รูปแบบ เพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ส่วนที่
 มีประสิทธิภาพ และส่วนที่ต้องปรับปรุง หลังการใช้รูปแบบ ตลอดปีการศึกษา 2566

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการปรับปรุงรูปแบบ และนำมาเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์เพื่อเป็นนวัตกรรม
 การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ภายหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo
 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา คือ ครู จำนวน 14 คน และกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย จำนวน 8 คน โดยได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
 Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากบันทึกการประชุมในเดือน เมษายน 2568

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากการสร้างและทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพ
 ผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดทำเป็นคู่มือการ
 บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน

2. วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ หลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพ
 ผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

3. เขียนรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของคู่มือ หลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด
 LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

4. จัดทำเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์เพื่อเป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน หลังใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมต่อไป

2. การประเมินคู่มือฉบับสมบูรณ์เพื่อเป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน หลังการใช้รูปแบบด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

แบบประเมินคู่มือฉบับสมบูรณ์ ในด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ด้านการวิจัยการวัดและประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายในและด้านนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งคู่มือและแบบประเมินให้กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ในเดือนพฤษภาคม 2568 โดยได้รับแบบประเมินกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือฉบับสมบูรณ์ที่เป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน หลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา (Education Recovery) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย รายละเอียด ดังนี้

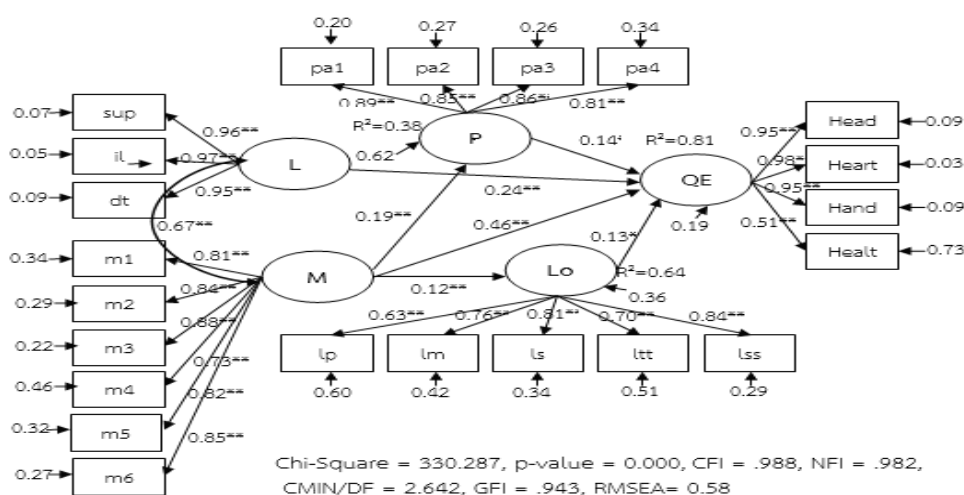
1.1 คุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัย และการวัดประเมินผล ทั้ง 4 ด้าน คือด้านสังคม ด้านอารมณ์จิตใจ การควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ยังคงต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนคุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา และการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กให้มากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องวัดประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงสถานการณ์ดังกล่าว การจัดทำโครงการและกิจกรรมพัฒนา ควรจัดประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนในระดับประถมศึกษาควรยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้นในทุกระดับชั้น

1.2 แนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา เป็นการบริหารจัดการศึกษาตามบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบไปด้วยปัจจัยกระบวนการของระบบสังคมในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ใช้แนวคิด LMPLo มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (Super Leadership) (2) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional leadership) และ(3) ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital leadership) 2) องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา (Management: M) มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ด้านการบริหารงานบุคคล (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านเทคโนโลยีการศึกษา (4) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ (5) ด้านงานอาคารสถานที่ และ(6) ด้านงานงบประมาณ 3) องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา(Participation: P) มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน (2) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการกิจหลักของโรงเรียน (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของโรงเรียน และ(4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และ4) องค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) มีจำนวน 5 ได้แก่ (1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ (2) การมีรูปแบบความคิด (3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ(5) การคิดอย่างเป็นระบบ

1.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา (Education Recovery) องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L)

องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management; M) องค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) และองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.4 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model) ตามแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวงน้อย พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ผลการทดสอบ Chi-Square = 330.287, p-value = 0.000, CFI = .988, NFI = .982, CMIN/DF = 2.642, GFI = .943, RMSEA= 0.58 ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ แนวคิด LMPLo

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวงน้อย แยกเป็นประเด็น ดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวงน้อย โดยนำผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ จากขั้นตอนที่ 1 ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) องค์ประกอบบริหารจัดการสถานศึกษา (Management; M) องค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) และองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) มาจัดทำเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินการ 5) กลไก 6) การวัดและประเมินผล ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) (1) หลักการ เป็นพฤติกรรมกรรมการบริหารที่สร้างความมั่นคงในสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน บุคลากร ทักษะด้านความรู้ (Knowledge base) ด้านภาระหน้าที่ (Task) และ ด้านทักษะ (Skill) ในการนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ต่อผู้เรียนอย่างยั่งยืน (2) วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารทั้งในด้านความสามารถในด้านวิชาการ การกำหนดทิศทาง การสร้างความเชื่อมั่น และการปรับตัวพร้อมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้และการบริหารจัดการในสถานศึกษา (3) เนื้อหา เกี่ยวเนื่องกับการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทายในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา สื่อสารและรับฟังความคิดเห็น ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน สร้างการเรียนรู้และนวัตกรรม การมอบอำนาจ (Empowerment) ให้แก่ครูผู้สอนในการวางแผนตัดสินใจ และพัฒนานวัตกรรมภายในชั้นเรียน และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ใช้เครื่องมือดิจิทัลเข้ากับแผนพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (4) วิธีดำเนินการ โดยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและครอบคลุม เสริมสร้างความเชื่อมั่นระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากร และชุมชน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรม ผ่านกิจกรรม PLC มอบอำนาจ (Empowerment) ให้ครูผู้สอนมีบทบาทในการวางแผน ตัดสินใจมีความกล้าที่จะนำเสนอและทดลองใช้แนวทางใหม่ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน (5) กลไก ใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการระดมข้อมูลเชื่อมโยงการ

วางแผนเชิงกลยุทธ์ สร้างการเรียนรู้และนวัตกรรม มอบอำนาจในการทดลองและปรับปรุงนวัตกรรม และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและประยุกต์ใช้เข้ากับการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (6) การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมาย การสร้างความไว้วางใจ การพัฒนาความยืดหยุ่น การเรียนรู้และนวัตกรรม การบูรณาการความรู้ ภาระงาน ทักษะ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยประเมินผ่าน 3 มิติ คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) และผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ องค์กรมีความร่วมมือและนวัตกรรม ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนและโรงเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (Management : M) (1) หลักการ เป็นการดำเนินการเชิงระบบที่ได้รับอิทธิพลจากบริบททางสังคมและสถานการณ์ช่วงพื้นตัวทางการศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาการบริหารงานบุคคลให้เป็นศูนย์กลาง ในการขับเคลื่อนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล งานชุมชนสัมพันธ์ งานบริหารอาคารสถานที่ และการจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบในการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีผลสำเร็จและยั่งยืนในอนาคต (2) วัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การจัดการเรียนรู้ และการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชนและยกระดับศักยภาพสถานศึกษาในทุกมิติอย่างยั่งยืน. (3) เนื้อหา เกี่ยวข้องกับการมุ่งพัฒนาระบบบริหารให้ยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อบริบทการพื้นตัวทางการศึกษา. ครอบคลุมการปรับตัวตามสถานการณ์ การบริหารบุคคล การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน. รวมถึงการบริหารอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ผลลัพธ์คือสถานศึกษาที่มีความพร้อม นวัตกรรม และคุณภาพการบริหารที่ยั่งยืนในทุกมิติ (4) วิธีดำเนินการ เป็นกระบวนการเชิงระบบที่เชื่อมโยงบริบท สังคม และนโยบายเข้ากับการบริหารจัดการโรงเรียน. มุ่งเน้นการปรับตัวขององค์กร การพัฒนาบุคลากร และการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน. บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการสอนและบริหาร พร้อมสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่าย. ส่งเสริมการจัดการอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน. โดยรวมเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และมีคุณภาพในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา (5) กลไก เน้นการพัฒนายอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการปรับตัวตามบริบทและสถานการณ์ การบริหารงานบุคคลที่เน้นการพัฒนาศักยภาพและสุขภาวะของครู การจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา รวมถึงการบริหารอาคารสถานที่และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและผลลัพธ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ (6) การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นการติดตามประสิทธิภาพของการบริหารในทุกมิติ ตั้งแต่การปรับตัวตามบริบทและวัฒนธรรมองค์กร การสื่อสารและมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากรและครูอย่างต่อเนื่อง ไปจนถึงการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการเรียนรู้ การประเมินใช้กรอบ Input Process Output เพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์ด้านการจัดการ การเรียนรู้ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์และยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) (1) หลักการ มุ่งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนคุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการตนเองอย่างยั่งยืนในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา (2) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม ประเมินผลภารกิจหลัก และร่วมตัดสินใจพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน (3) เนื้อหา เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลภารกิจหลัก การแบ่งปันผลประโยชน์ และการตัดสินใจร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และรับผิดชอบต่อส่วนรวม (4) วิธีดำเนินการ เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกิจกรรมของโรงเรียน ตั้งแต่การดำเนินงาน การประเมินผล การแบ่งปันผลประโยชน์ จนถึงการจัดสินใจร่วม โดยเน้นความร่วมมือ ความโปร่งใส และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในช่วงพื้นตัวทางการศึกษา (5) กลไก เน้นการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบในทุกด้านของโรงเรียน ตั้งแต่การดำเนินกิจกรรม การประเมินผล การแบ่งปันผลประโยชน์ จนถึงการจัดสินใจร่วม โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA และเครื่องมือสื่อสารภายในและภายนอกเพื่อเชื่อมโยงทุกฝ่าย และ (6) การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ในทุกด้านของการมีส่วนร่วม ตั้งแต่การดำเนินกิจกรรม การประเมินภารกิจหลัก การแบ่งปันผลประโยชน์ จนถึงการจัดสินใจ

พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ตัวชี้วัดเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมถึง SMART Goals เพื่อประเมินความสำเร็จและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.1.4 องค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) (1) หลักการมุ่งพัฒนาความรู้และศักยภาพของบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ใช้การมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประยุกต์เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้รอบรู้ มีรูปแบบความคิดเชิงบวก และสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีมและการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับศักยภาพองค์กรในช่วงพื้นที่ทางการศึกษาอย่างยั่งยืน (3) เนื้อหา เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้รอบด้าน คิดอย่างเป็นระบบ และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเปิดรับแนวคิดใหม่ และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้ยั่งยืนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา (4) วิธิดำเนินการ เป็นการพัฒนาบุคลากรผ่านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการทำงานเป็นทีม ใช้แนวทางคิดอย่างเป็นระบบ เปิดรับแนวคิดใหม่ และสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน พร้อมบูรณาการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพองค์กรทางการศึกษา (5) กลไกเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ เปิดรับแนวคิดใหม่ และสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันผ่านการทำงานเป็นทีม ใช้การคิดอย่างเป็นระบบ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา และ (6) การวัดและประเมินผล มุ่งประเมินความพร้อมของบุคลากร กระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และเครื่องมือประเมินต่าง ๆ เพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงทางความคิด พฤติกรรม และประสิทธิภาพการบริหาร นำสู่การพัฒนาองค์กรทางการศึกษาอย่างยั่งยืนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 8 คนให้ความเห็นว่ามีเหมาะสมทั้ง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำมา ปรับปรุงแก้ไขสู่การมีรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่มีความชัดเจนมากขึ้น

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย แยกเป็นประเด็นดังนี้

3.1 Head ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่า (1) ระดับชั้นอนุบาล 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (พัฒนาการด้านสติปัญญา) เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.21 และระดับชั้นอนุบาล 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 43 (2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 9 กลุ่มสาระเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.73 (3) ผลการประเมิน RT มีค่าเฉลี่ยมากกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ ร้อยละ 9.06 และ 1.40 ตามลำดับ (4) ผลการทดสอบ NT มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.96 และ (5) ผลการทดสอบ O-NET มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.15 และสูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 1.43

3.2 Heart คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า (1) ระดับชั้นอนุบาล 2 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.21 และระดับชั้นอนุบาล 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และ (2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.93

3.3 Hand ทักษะด้านอาชีพ พบว่า (1) ระดับชั้นอนุบาล 2 มีทักษะด้านอาชีพ (พัฒนาการด้านสังคม) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 24.21 และระดับชั้นอนุบาล 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และ (2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีทักษะด้านอาชีพ เพิ่มขึ้นร้อยละ 90

3.4 Health สุขภาพกายและสุขภาพจิต พบว่า (1) ระดับชั้นอนุบาล 2 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิต (พัฒนาการด้านร่างกาย) เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.69 และระดับชั้นอนุบาล 3 มี เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.33 และ (2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีสุขภาพกาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.79

3.5 ผลที่ปรากฏต่อครูผู้สอน พบว่า (1) ครูผู้สอนได้รับรางวัลระดับดีเยี่ยม การพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนในจังหวัดมุกดาหาร ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น และวิทยาลัยชุมชนจังหวัดมุกดาหาร (2) ครูผู้สอนรางวัลเหรียญทอง OBEC AWARDS ครั้งที่ 12 ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา (3) ในภาพรวมครูผู้สอนมีพฤติกรรมที่ปรากฏชัดเจน ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร้อยละ 100 (4) ครูผู้สอนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC เกิดนวัตกรรมกระบวนการการออกแบบการจัดการเรียนการสอน (Instructional Design) จากการคิดค้นร่วมกัน เป็นรูปแบบ 7S Waengnoi model ที่ประกอบด้วย 1) Survey การสำรวจ/รวบรวม/ทดสอบ ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน 2)

Subject กำหนดหัวข้อ กระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระวิชา และความแตกต่างของผู้เรียน 3) Study การศึกษา/เรียนรู้ร่วมกันกับคณะครูทำกิจกรรม PLC จากขั้นตอน S1 และ S2 4) System วางระบบ/แบบแผน/ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เก่ง-ปานกลาง-กำลังพัฒนา 5) Sample เป็นการเลือกนวัตกรรม/Best Practice ผ่านกิจกรรม PLC 6) Summary คณะครูร่วมกับสรุปผลที่ได้จากขั้นตอน S5 และนำไปใช้ในแต่ละสาระวิชาผ่านกิจกรรม PLC และ 7) Success เป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้/Best Practice ในแต่ละวิชาและเผยแพร่กับเครือข่ายทางการศึกษา

3.5 ผลที่ปรากฏต่อสถานศึกษา พบว่า (1) ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ระดับประเทศ ระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2566 (2) ได้รับรางวัลโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกิจกรรมวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย และประถมศึกษา บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ปีการศึกษา 2566 (3) ได้รับรางวัลปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในระดับดี ปีการศึกษา 2566 (3) รางวัลผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ประจำปี 2566 ระดับ ดีเยี่ยม

3.6 ผลที่ปรากฏต่อชุมชน พบว่า (1) ได้รับรางวัล ต้นแบบชุมชนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับดีเยี่ยม ปีการศึกษา 2566 (2) ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในฐานะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองดีเด่น จาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับสภาผู้ปกครองและสภาครูแห่งประเทศไทย ประจำปี 2567

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย

ผลการประเมินและปรับปรุง หลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ที่เป็นคู่มือ ฉบับสมบูรณ์ที่เป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) บทนำ แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง 2) กระบวนการดำเนินงาน 3) การวัดและประเมินผล และ 4) ประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไปได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.37$) รองลงมาได้แก่ ด้านความถูกต้อง ครบคลุม ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.48$) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.68$, $SD = 0.50$) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.52$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย สามารถอภิปรายผล โดย

1. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo ในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership: L) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในช่วงพื้นที่ทางการศึกษา (Education Recovery) เนื่องจากเป็นกลไกหลักในการกำหนดทิศทางวางแผนเชิงกลยุทธ์ และสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูและบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของ Northouse (2019) ที่ระบุว่า ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่นจะช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและก้าวข้ามความท้าทายได้ ซึ่งในบริบทการศึกษาไทย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกหลักในการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียน การมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และยืดหยุ่นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะช่วงพื้นที่ทางการศึกษา (Education Recovery) ที่โรงเรียนต้องเผชิญความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา (Management: M) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการอย่างเป็นระบบ ครบคลุมการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการประเมินผล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การศึกษابرลุเป้าหมาย สอดคล้องข้อเสนอของ Bush (2020) ที่ให้ความเห็นว่า การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรและกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา (Management: M) สอดคล้องกับบริบทการศึกษาไทย เนื่องจากระบบการศึกษาของไทยเน้นการจัดการเชิงระบบที่ครบคลุมการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการประเมินผล อีกทั้งยังเผชิญปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากร การจัดการที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมจึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาไทยที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) องค์ประกอบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาท

ในกระบวนการบริหาร ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและความไว้วางใจ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและความยั่งยืนของโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein (2018) ที่กล่าวว่าการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Participation: P) จึงเกี่ยวเนื่องกับบริบทของการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากนโยบายการศึกษากำหนดให้ชุมชน ครอบครัว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจ อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและความยั่งยืนของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง 4) องค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: Lo) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และปรับปรุงวิธีปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (2006) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้อาจช่วยสร้างวัฒนธรรมการปรับตัวและนวัตกรรม ซึ่งจำเป็นต่อการฟื้นฟูคุณภาพการศึกษาในระยะยาว ดังจะเห็นได้ว่า การศึกษาไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครูตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผ่านการอบรม การนิเทศ และการเรียนรู้ร่วมกันในสถานศึกษา ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Senge (2006) ที่เน้นการสร้างองค์การที่เรียนรู้และปรับปรุงตลอดเวลา อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และองค์การแห่งการเรียนรู้ ล้วนมีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม เนื่องจากช่วยเสริมสร้างความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน แต่ยังเป็นพลังขับเคลื่อนที่ช่วยยกระดับมาตรฐานของวงการการศึกษาไทยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขนน้อย พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมี 5 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการ ทั้งนี้เป็นเพราะ การระบุหลักการซึ่งเป็นการวางรากฐานความคิดและแนวทางเชิงปรัชญา ที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจเจตนารมณ์ของรูปแบบได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Senge (2006) ที่ระบุว่า การมีหลักการที่ชัดเจนช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรให้มีเป้าหมายร่วมกัน 2) วัตถุประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะ วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ และเป็นแนวทางในการเลือกวิธีการและกลยุทธ์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ Bush (2020) ที่ระบุว่าการบริหารสถานศึกษาต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้การจัดการมีทิศทางและสามารถวัดความสำเร็จได้ 3) เนื้อหา ทั้งนี้เป็นเพราะ การกำหนดเนื้อหาเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจสาระสำคัญของขอบเขต และลำดับการจัดการได้ตรงกัน ช่วยให้การปฏิบัติงานมีทิศทางและเป็นระบบ สอดคล้องกับ Tyler (2013) ที่กล่าวว่า การกำหนดเนื้อหาเป็นขั้นตอนสำคัญที่เชื่อมโยงเป้าหมายของการจัดการศึกษาเข้ากับกระบวนการปฏิบัติและการประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4) วิธีดำเนินการ ทั้งนี้เป็นเพราะการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้จริงในสถานศึกษา การกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจลำดับและวิธีดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนระหว่างการปฏิบัติ และทำให้เกิดมาตรฐานเดียวกันทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ Creswell (2014) ที่กล่าวว่า การวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือจำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถทำซ้ำได้ 5) กลไก ทั้งนี้เป็นเพราะ เครื่องมือหรือระบบสนับสนุนที่ทำการดำเนินงานบรรลุผล เช่น คณะกรรมการติดตาม แผนงานสนับสนุน หรือระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein (2018) ที่กล่าวว่าการมีโครงสร้างสนับสนุนที่ชัดเจนจะช่วยให้ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ 6) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้เป็นเพราะ เป็นระบบที่เป็นรูปธรรมช่วยให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและทีมงานสามารถนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ซึ่งเป็นวงจรบริหารคุณภาพที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ในด้านการพัฒนาคุณภาพองค์กรและสถานศึกษา โดยวงจร PDCA เน้นการวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยสร้างความยั่งยืนและการพัฒนาคุณภาพในระยะยาว (Deming, 1986) ดังนั้น รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (LMPLo model) จึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาในบริบทของโรงเรียน เนื่องจากมีหลักการและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน กระบวนการปฏิบัติเป็นระบบ มีกลไกสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทย

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านการศึกษาแสดงให้เห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนในทุกด้าน โดยระดับอนุบาล 2-3 และประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะด้านอาชีพ และสุขภาพกายสุขภาพจิต เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผลการประเมิน RT, NT และ O-NET สูงกว่าระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ ครูผู้สอนได้รับรางวัลด้านนวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และพัฒนารูปแบบ 7S Waengnoi Model สถานศึกษารับรางวัล OBEC Awards และรางวัล Best Practice ระดับประเทศและเขตพื้นที่ กิจกรรมบ้านวิทยาศาสตร์น้อย และการนิเทศภายใน สะท้อนการพัฒนาองค์กรเชิงคุณภาพ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ชุมชนได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบและยกย่องกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองดีเด่น ตอกย้ำความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เป็นเพราะ เกิดจากการบริหารเชิงบูรณาการตามองค์ประกอบของ LMPLo ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีความชัดเจนต่อเป้าหมายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) ประกอบกับการมีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องในการวางแผน จัดการ และติดตามผล ทำให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนาและส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการวัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ส่งเสริมทักษะคิดวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียนการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2014) และ Leithwood et al. (2020) ที่กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบ พร้อมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน กล่าวได้ว่า LMPLo Model เป็นการบริหารเชิงบูรณาการควบคู่กับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ช่วยให้การเรียนการสอนชัดเจนต่อเป้าหมาย ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น และสนับสนุนการพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

4. ผลการปรับปรุงและประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแขวงน้อย ที่เป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์ ที่เป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ครอบคลุมคู่มือฉบับสมบูรณ์ 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ แนวคิดและหลักการ กระบวนการดำเนินงาน การวัดและประเมินผล และประโยชน์ที่ได้รับ เมื่อตรวจสอบรายด้านพบว่าด้านความเป็นไปได้ สูงที่สุด รองลงมาคือด้านความถูกต้อง ครอบคลุม ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ แสดงถึงความครบถ้วน ถูกต้อง และเหมาะสมต่อการใช้งาน ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยแนวคิด LMPLo เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องนำมาดำเนินการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นแนวทางบริหารสถานศึกษาในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา รูปแบบมีศักยภาพสูงในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งในด้านคะแนนเฉลี่ยโดยรวม และในเชิงคุณภาพของการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น จึงควรจัดทำเป็นคู่มือการบริหารสถานศึกษา ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา ถือเป็นกำหนดยุทธศาสตร์และการพัฒนาอย่างมีระบบ โดยเฉพาะในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา (Education Recovery) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ต้องการความชัดเจนในการบริหารจัดการมากเป็นพิเศษ เนื่องจากสถานศึกษาจำเป็นต้องฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณ และคุณภาพของการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2015) ที่เน้นว่าความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาต้องอาศัยการแปลงวิสัยทัศน์และเป้าหมายไปสู่ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ปฏิบัติได้จริง และต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Leithwood et al. (2020) ที่ชี้ว่าการนำภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มีผลโดยตรงต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานตามแนวคิด LMPLo ในช่วงฟื้นตัวทางการศึกษา สามารถนำไปจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงระบบและการสื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน ช่วยสร้างความต่อเนื่องและความร่วมมือในการปฏิบัติ นอกจากนี้ การใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาไทยที่มุ่งเน้นการบริหารเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สนใจควรมีการศึกษาต่อยอดเพื่อพัฒนาและทดสอบประสิทธิผลของการบูรณาการทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบภาวะผู้นำ องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ ในบริบทสถานศึกษาที่หลากหลาย เพื่อประเมินความเหมาะสม ความยืดหยุ่น และผลกระทบต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในมิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุม
2. ผู้สนใจควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบผลการใช้ LMPLo model (แอลเอ็มพีแอล โมเดล) กับการบริหารรูปแบบอื่น ๆ ในสถานศึกษาต่างบริบท เพื่อประเมินประสิทธิภาพและปัจจัยความสำเร็จของการบูรณาการองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. สืบค้นจาก <https://sp.moe.go.th/web>.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). *แผนกลยุทธ์ กสศ.: ปลดล็อกความเหลื่อมล้ำ เหนี่ยวนำความร่วมมือ 2565-2567*. กรุงเทพฯ: บิ๊กแดนซ์สตูดิโอ จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2565). *Learning loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย*. สืบค้นจาก <https://research.eef.or.th/learning-loss-recession/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- Bush, T. (2020). *Theories of educational leadership and management* (5th ed.). London, England: SAGE Publications.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.
- Dimmock, C., & Walker, A. (2005). *Educational leadership: Culture and diversity*. London, England: SAGE Publications.
- Epstein, J. L. (2018). School, family, and community partnerships in teachers' professional work. *Journal of Education for Teaching*, 44(3), 397-406.
- Fullan, M. (2015). *The new meaning of educational change* (5th ed.). New York, NY: Teachers College Press.
- Hersey, P., & Blanchard, H. B. (1988). *Management of organizational behavior: Utilizing human resources*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40(1), 5-22.
- Madaus, G. F., Scriven, M. S., & Stufflebeam, D. L. (1983). *Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation* (8th ed.). Boston, MA: Kluwer-Nijhoff Publishing.
- MacNeill, N., Cavanagh, R. F., & Silcox, S. (2003). Principal leadership for quality learning: A framework for successful learning. *Practising Administrator*, 25(2), 10-12.
- Manz, C. C., & Sims, H. P., Jr. (1989). *SuperLeadership: Leading others to lead themselves*. New York, NY: Prentice Hall.
- Northouse, P. G., & Lee, M. (2019). *Leadership case studies in education* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Senge, P. M. (2006). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization* (Rev. & updated ed.). New York, NY: Doubleday/Currency.

- Smith-Menzies, L., Menzies, H. M., Lane, K. L., Oakes, W. P., Ruth, K., & Cantwell, E. D. (2018). Active supervision: An effective, efficient, low-intensity strategy to support student success. *Beyond Behavior*, 27(3), 153–159.
- Supovitz, J. A., & Poglinco, S. M. (2001). *Instructional leadership in a standards-based reform*. Philadelphia, PA: Consortium for Policy Research in Education, University of Pennsylvania.
- Tyler, R. W. (2013). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- UNESCO. (2020). *Education: From COVID-19 school closures to recovery*. สืบค้นจาก <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
- United Nations. (1981). *Planned population distribution of development*. New York, NY: United Nations.
- Yadav. (1980). *Local level planning and rural development alternatives strategy*. New Delhi, India: Concept Publishing Company.